

HIND 5 SENTI

Jlmuub kolmapäeviti

Õpilasteleht

AXEL ROS

Toimetus ja talitus: Tallinnas, V.-Roosikrantsi 3

Tartu kontor: Ülikooli 21, Tartus

Posti jooksev arve nr. 2188

Tellimishind: 1 kuu — 20 s., 2 kuud — 40 s., 3 kuud — 50 s., 6 kuud — 1 kr., aastakäik 1 kr. 50 s.
Kuulutused: 5 senti mm, lehe ees — 10 s. mm, tekstis — 12 s. mm, teksti kirjaga — 15 s. mm

Nr. 8

15. novembril 1933. a.

II aastakäik

Uudiseid kodumaalt ja laiaast maailmast.

11. november 1918. a. — tähtsaid mälestuspäevi.

Noored, kes ainult 15 aastat vanad või koguni nooremadki, ei tea hästi, miks mälestatakse Eestis, Poolas, Inglismaal, Prantsusmaal ja mujalgi 11. novembrit 1918. a. See päev on Eesti vabariigi ülestõusmise päev, sest 24. veebruarist 11. novembrini 1918. a. valitsesid Eestis sakslased — oli saksa okupatsiooni aeg ja Eesti Ajutine Valitsus viibis varjusurmas. Tema esimees, praegune Riigivanem K. Päts, oli koguni sakslaste vangilaagris. 11. novembril 1918. a. tuli lõpp sakslaste vägivaldavalitsusele, sest Saksamaa pidi samal päeval alla kirjutama vaherahulepingule

ja tunnistama end võidetuks maailmasõjas. Ka Eestis võimuhaaranud saksa okupatsiooniväed pidid siit lahkuma, ja juba 11. novembril 1918. a. oli Ajutine Valitsus jälle koos. Siiski ei ole see päev meie kodumaal nii tähtis mälestuspäev, kui mujal, sest meil algas varsti raske heitlus vabaduse eest enamlastega — Vabadussõda.

Küll aga on 11. november suur rahvuslik püha Inglismaal, Prantsusmaal ja teistes riikides, kes võitsid maailmasõja, samuti ka neis riikides, kellele liitlaste võit tõi riikliku iseseisvuse (näiteks Poola, Tšehhoslovakkia).

Kõige suurejoonelisemalt mälestatakse maailmasõja korduste lõppu muidugi Londonis ja Pariisis. Otse pühalik on hetk, mil 3. minutiks vaibub kogu liikumine neis hiidlinnades ja määratu rahvahulk vaikselt, paljastatud peaga seisab sõjas langenute mälestusmärgi juures. Londonis on selleks lihtne kivisammas — Cenotaph (loe: senotaf; tähendab hauakivi, mille all pole kedagi maetud), Pariisis — tundmatu sõduri haud nõnda nimetatud Võiduväeva all Versailles'is (loe: versáj's), väikeses linnas Pariisi lähedal, kus omal ajal elasid Prantsusmaa k

KUMBLUSSEEP

A.FREDERIKING.TARTUS

ningad ja kus 1919. a. kirjutati alla rahuleping, kuulutatakse selle tähtsa hetke saabumist 21 kahu-ripauguga jne.

Käesoleval aastal on 11. november kõigil elavamalt meeles, sest möödunud on sellest päevast 15 aastat.

Kas tuleb uus kalender?

Rahvasteliidul on kavatsus luua uus kalender, mis oleks praegusest palju lihtsam. Uues kalendris oleks 13 kuud, kõik ühepikkused — 28 päeva ehk täpsalt 4 nädalat; see oleks kokku 364 päeva. Veidi muret teeb kalendrimeistritele 365-es ja 366-es päev: kuhu nad panna?

HA-VE joonis.

Resoluutne noorus.

Isa, kas oled saatnud juba „Õpilasteleht“ meie ärikuulutuse? Tead, meie poisid lubasid panna kõik ärid ja ettevõtted poi koti alla, kes meie seitungis ei kuuluta. Võta see arvesse ja tee vastavad järeldused enne kui see hilja on. Punkt.

Täna loeme oma lehest

Uudiseid Euroopa suurest rahupühast 11. nov. ja m.

Eesti skaudi matkast Poola soola-imelinnas.

Kummalisest klaasist.

Arno mardipäeva äpardustest ja

Muid huvitavaid lugusid.

13-da kuu kohta arvatakse, et see tuleks juuni ja juuli vahele; tema nimi oleks: päikeseku. Kuna sellest uuest kalendrist asja saab, ei tea veel öelda.

Rekordimees — kasvu poolest.

See rekord on täpselt 281 cm ja kuulub, nagu enamik veidraid rekorde, ühele ameerika kodanikule, nimega Thompson. Mõõtku noored lugejad oma toakse ja ka toa kõrgust ja arvaku siis ise, kuidas selline koljat tuppa pääseks ja kas ta toas sirgelt seista ka saaks!

Inglased armastavad paraade.

Kes on Inglismaal käinud, see teab, et inglased väga harrastavad igasuguseid paraade ja rongikäike, millest osavõtjad kannavad kentsakaid vanaaegseid rõivaid. Lon-

donis üheks niisuguseks suurparaadiks on iga aasta 10. novembril linnapea ametisse astumine, kui ta pidulikult rongikäigust läbi linna sõidab vastu võtma ametit oma eelkäijalt. Et ühelgi aastal see lõbu ei läheks kaotsi, valitakse iga aasta uus linnapea. Ja et lõbu pealtvaatajail oleks rohkem, hoolitsetakse ka selle eest, et rongikäigust oleks ikka midagi uut. Nii liikusid tänavu rongikäigust, peale kirevalt riietatud härrade kentsakais tõldades, ka esimese aurumasin mudel, ühe vanema auriku mudel, siis samuti mudelitena suur ookeaniaurik, üks suuremaid sildu Briti maailmariigis ja paljud sääraseid asju, mida tõesti huvitav vaadata. Ja pealtvaatajaid niisugustel juhtudel Londonis ei ole kunagi puudust: rahvameri palistab tänavaid, kust läbib elev rongikäik.

Jamboreele!

Rakvere skaudi märkmeid eesti skautide matkalt 4. ülemaailmlisest suur-laagrisse Ungaris.

3. Ilmalinn Varssavi, kuningatelinn Krakov ja „soolalinn“ Vieliczka.

Kui meil, eesti skautidel, võimaldus küllaltki ülevaatlik tutvumine

suure linna Varssaviga, kus ikkagi elanikke loetakse pealt miljoni, siis tuli selle eest olla väga tänulik Poola skautide rahvusvahelise komisjonäri hr. Ignacz Volkoviczile, kes Eestiski viibinud mitmel korral, muuseas võttes osa ka eesti skautide suurlaagrist m. a. Pärnu Doberanis.

Härra Volkoviczi otsesel kaasabil avanesid meie ees ukseid isegi

poola valitsejate hiilgavatesse paleedesse

nende määratute rikkustega. Nii pääses sisse 18. sajandist päritolevasse poola kuningas Stanislav Augusti armsasse asukohta, hazienskivilossi, mis juba oma asukohaga keset põliste puudega parki ja ümbritsetud järvedest, kõigiti suurejooneliselt mõjub. Eesti skautidena võimaldub meile sissepääs ka endisesse kuninglikku lossi, praeguse vabariigi presidendi Ignacy Moscicki asupaika. Mõlemad lossid, paleed, sisaldavad arvatul määral suuri kunstivarasid: gobeläänid Flandria meistritel eelmistest sajanditest, vanad nahtapeedid, stiilsete mööblite paremad eksemplarid, maalid ja freskod kunstilma parimatelt nimedelt, kaminad ja loendamatud vähemad ja suuremad üksikajad annavad mõjuva kogumule nende poola omaaegsete valitsejate võimust ja vägevusest, kelle ajal Poola piir ulatus Läänemere Mustamereni.

Edasi silmitseme kaunite alleedega ja väga lillerohes Belvedere pargis, küll ainult väliselt, lossi, kus elab marssal Pilsudski.

Sealt mitte kaugel leiame Chopini

kuulsa ja üllalt kauni monumendi tiigi veerel.

Anname skautlikku aupaola tundmatu sõduri kalmul,

mis on kaunis oma lihtsuses ja alaliselt hoitava tulega. Astume sisse mitmesegi rooma-katoliku kirikusse, kus üllatume palvetajate rohkestest ja kiriku sisemuste suurejoonelisest. Varssavi vanalinnas äratase meid huvi turuplats ümbritsevad majad oma erilist kirevate seinavärvingutega. Teises linna servas lööme pilgu üle veel valmimata kõigiti moderni staadioni ühes velodroomi ja ujumisbasseinidega. Kiirkäigul tutvume Varssavi moodsama hoone, hiljuti valminud üllõpilate ühiselumajaga.

Õhtune aeg on meie oma kasutada, ja meie teeme seda ka hästi. Linna uhkeimal ja elavaima liikumisega üllitsal Marsalkovskal ja mujal promeneerides äratasime nii paljudeski välismaalastena endi vastu huvi. Mitmed ja õige sageli peatasid meie skaute, pärides, kes oleme ja kuhu läheme. Kuuldes, et oleme Eestist, saime mõnegi sõbraliku avaldise osaliseks sellel ehk teisel näol. Ja kuhu vähese ajaks juhtus peatama jääma meie poiste salgake, esal oli kohe ümber vähemalt paarkümmend uudishimulikku pärimas: mis ja kuhu.

Enamasti peetakse

meid itaallasteks,

mitte üksi Varssavis, vaid ka edaspidise reisi vältel Viinis ja Budapestis. Mitmed aga tahavad meile omistada rahvusnimetusi kõigilt viielt maailmajaolt. Hiljem sünnitasimegi Viini üllitsail menu ameeriklastena, kelledeks viinlased meid pidasid, lugedes lehtedest ameerika skautide saabumisest Viini.

Ning südaööl, peale südamlukku jumalagajattu vastiste tuttavate, saatjate

ja saatjannadega Varssavi Viini-jaamas, kinutamegi jälle oma järgmise reisi-eesmärgi —

vana poola kuningatelinna
Krakovi

poole. Sel ööl magame juba kõik, kes pingil, kes, nagu minagi, on valmistanud omale aseme pinkide vahele vaguni põrandale.

Hommikul sunnib silmi avama suur jutuvadin vagunis. Juudid, sedakorda aga gaidid ja skaudid oma helehallis vormis, sõitmas laagrisse kuhugi Kra-

kovi lähedale mägedesse. Ja pea ongi meie vaguni osa juudi tüdrukuid kubilal täis, kõik silmad suured imestamas ja laginal naernas meie tembumeeste vigureid.

Krakovi nii palju nägemisväärsustest on tähtsaim küll Vavel, vana kuningaloss 15. sajandist, mis oma asendiga üle linna suuresti tuletab meelde Tallinna Toompead. Siin asub ka üks Euroopa ilusamaks peetav gootistiilis katedraal, kuhu on maetud poola ajaloo mitmeid nimekaid mehi, rahvuskangelasi ja kuningaid, väejuhte ja kunsti-inimesi. Veel hiljuti, paarkümmend aastat tagasi Austria sõduritele kasarmuks olnud loss on täielikult korda seatud ja on oma sisustuse suurejoonelisusest tõesti võrreldav Varssavi nähtuga. Lossi akendest avaneb kaunis vaade linnale ja linnast läbivoolavale suurimale poola jõe Vislale. Üllatume paistvate kirikutornide rohkestest ja kaasasolev poola skaut teab meile tõendada, et Krakovis olevat tervelt

41 kirikut, 34 kloostrit,
8 sünagoogi

ja peale selle veel teisi pühakodasid.

Kuna Krakovi lähedal (12 km) asub Euroopa suurimaid soolakaevandusi

Vieliczka, otsustame seda külastada; seda enam, et üks meie skautjuhtidest, kes seal varem oli käinud, meile seda tungivalt soovitas teha. Ja meie ei pettunud.

Veerandtunnilise sõidu järele raudteel olemegi otse kaevanduste keskkohas. Üllatuseks otsib silm siiski asjatult kujuteldud soolalademeid või vähemalt vabrikuidki. Ei midagi aga sarnast. Kõikjal õitsevad aiad ja suvilad. Selgubki, et vabrikud on kaugemal, kuid kaevandustesse sisse pääseb siit. Kuigi harilik külastuse aeg publikule on läbi, lubatakse meid siiski sisse, kuuldes, et oleme

eesti skandid kaugest Põhjast. Sissepääsu tasugi jäetakse odavamaks. Astume sisse ühte päris harilikku majja ja siit mõne sekundi vältel laseb meid lift alla 63 meetri sügavusse maapõue. Ning algabki üllatustega ringkäik, võiks öelda kui mõnes muinasjuturiigis.

Sadandete aastate vältel on siit maapõuest toodud välja soolakivi, mille tagajärjel siia on tekkinud määratu suured koopad ja mitmete kilomeetrite pikkused käigud. Ja mäetöölise kümneid aastaid kestnud hoolet on neist käikudest, mis kui linna uulitsadki ülal maapinnal omavad erilised nimetused, ja koobastest saanud küll vast ainulaadne „soolalinn“.

Raske on kirjeldada seda enneolematut tunnet, kui ühest koopakäigust, olles sellejuures üle 100 m allpool maapinda, astud elektrist pimestavalt valgustatud määratu suurde ruumi, umbes 20 m pikkust, 50 m laiust ja üle 15 m kõrgust, milline on kaevandustöölise kirikuks. Imestatav on aga kõige selle juures veel see, et kõik paljud kaunistused, nii altar oma päris peenete nikerdustega, Kristuse kujud, kroonlühtrid laes, on soolast ja ainult soolast. Ja kõik seoses osavalt asetatud valgustusega. Seda peab nägema, et mõista selle tõsist ilu ja suurust. Ja see pole ainuke saal; seal on

pidusaal 1000 inimesele 125 m sügavuses maa all, saal, mille omandamisele küll iga meie kodumaa linn uhke võiks olla. Tullis pidusaali, leiate siit kõik viimseid, mida vajate mõnuseks „äraolemiseks“: orkestrilava, einelaua ruumi, vajalikud kõrvalruumid, loozid ja väga hea puust tantsupõrand. Edasi on seal hobustalliks kasutatav koobas, mis olevat 48 m kõrge! Ja oma mitmekilomeetrilisel käigul üha allapoole minnes jõuame kõige kaunima juurde — kahe kristallselge soolajärveni, mille völu mitmekordistavad omalt poolt veel värvilised tuled, osa isegi järve põhja peidetuna. Kõikjal aga kivistunud sool ja sool. Mõne minuti vaatleme ka kaevandustöölise nende töö juures ja üks viimastest pistab mulle pihku ilusa loodusliku soolakristalli kaasavõtmiseks. Üles päevavalgele jõudnult saame mahti omavahel kokkuvõtteid teha nähtu suurusest, nentida, et siinnähtu on meile meie senisel matkaosal annud suurima elamuse.

Öö möödub Krakovi moodsas noorte puhkekodus, jälle kord „ristiinimese“ moodi voodis magades, päris taevalikult hästi. Järgmisel varahommikul teeme veel kiire käigu linnalähedasele 34 m kõrgusele Kościuszko künkale, milline rahva poolt kokku olevat kantud künkale nimeandja rahvuskangelase mälestuseks. Kahjuks ükski meie seitsmest fotomehest ei saanud aga siit avanenud suurejoonelist vaadet pildistada, kuna see oli keelatud kaitseväge võimude poolt. Tuli leppida vaid vaate müllu kinematamisega.

Ja ei ole meile antud mahti pikemalt peatuda seal, kus seda ka nii meeeldi tahaks: sõidukava sunnib peale oma. Nii tuleb jällegi visata selga paun raudteejaama astumiseks, et veel samal õhtul jõuda huvitavasse ossa meie matkal jamboreele, poola Karpaatidesse, Zakopanesse.

Kuupäev aga näitab, et on meie matka kuues päev... Eerik.

Kummaline klaas.

On öudne pime olla. Igalpool varitsevad sind tundmatud hädaohud, isegi tänavat ei saa ületada ilma saatjata. Pime inimene — see on kõige abitum, kõige nõrgem.

Siiski, meie tavalises mõttes nimetame pimedaks seda, kes ei näe. Võiks aga öelda, et peaaegu kõik inimesed on pimedad. Näiteks vaatate öösel üles taeva ja näete seal kõigest mõnituhat tähte, neid on aga seal miljoneid ja teadlased näevad neid. Kuu paistab meie silmadele läikiv-siledana, teadlased aga näevad tema pinnal mägesid ja kuristikke. Saturni ümber on võru, mida me tavaliselt varustamata silmaga ei näe... Veri ei ole meile muud kui punane, marjamahla taoline vedelik. Tegelikult ujub temas punaseid ja valgeid liblesid ja muud. Meie ei näe rakukesi, millest on ehitatud lilled ja rohud, puud, loomad ja meie ise, inimesed. Meie ei näe oma kohutavaimaid vaenlasi, mikroobe, millistest kihab kogu meie ümbrus, kes rändavad meie kehas ja püüavad kõik mürgitada.

Kuid me näeme kõike, mis siin öeldud, abiks võttes teleskoobi ja mikroskoobi. Lintsamalt, paar läbipaistvat optilist klaasi. Sest kogu muu neis võõrkeelsete nimedega keerulistes aparaatides ei ole muud kui metaalne raamistik nende klaaside tarvis ja abinõud nende pöörmiseks ehk ümberasetamiseks.

Neis väga keerulistes aparaatides on — kummaline küll — keeruline mitte see torude, rattakeste, vändakeste ja vindikeste kogu, mis nii ilusti kokku töötavad ja vaatetoru lubavad tõsta kõrgemale või madalamale, keerata, tõsta ots alaspidi või ülespidi. Vaid kõige keerulisem ja täpsem on see osa, mis väliselt paistab kõige lihtsamana — klaas. Kõige raskem on klaasi valmistamine, mis oleks täiesti ühtlane, ilma ühegi täppeta, kõrvalise lisandusega, sogsae laiuga. Klaas, mis pole täiesti, absoluutselt läbipaistev ja puhas, ei ole optiline klaas, vaid lint-

salt praak. Ja enne kui jõuti säärase klaasi valmistamiseni, oli vaja palju vaeva näha.

Isegi kõigeviimase ajani võis niisuguse klaasi valmistamise juures juhtuda, et valmis sulatatakse tuhandeid kilosid klaasi, millest praagiks osutub üle üheksa kümnendiku. Kõige halvem vaenlane optilise klaasi valmistamisel on väike, pisitilluke nõelapiste taoline mullike, mis läbibastab kogu klaasimassi ja ta teeb kihiseva seltersi taoliseks. Kujutage ette, mis see tähendab. Ühekorruga sulata-

BRILLIANT

Tindid,
tuššid,
kontori-
lõimid,
kleeppasta
templivärvi-
jne.

on parimad.

Pealadu: Tartu, Tiigi 78.
Telefon 13-87.

takse katlas üle tuhande kilo umbes kümnekonna erineva olluse segu. Ükski tilgake sellest segust ei tohi teisest erineda koosseisult rohkem kui 1/1000%. Kirjutada niisugust asja on kerge, tegelikult aga läbi viia peaaegu võimata. Sulatada tuleb segu hulk aega — varemalt 90, viimaste kogemuste järel 30 tundi. Selle aja jooksul setuvad segu raskemad osad, kuna kergemad kerkivad peale. Sulatamiskatla seintelt võivad hirmsa kuumuse mõjul vallanduda osakesed, mis segu sisse langevad ja selle teevad vigaseks.

Kuid inimesed omavad selleks uuriva ja katsetava vaimu, et jagu saada raskustest. Ka neist raskustest on üle saadud ja optiline klaas, mis kateldest välja tuleb, on selge, puhas ja läbipaistev, nagu jää — mitte küll iga jää. Niisugusest klaasist lõigatakse välja parajast tüki, need lihvitakse tarviliselt kumeraks ja käes on abiline silmale, mis nägematu teeb nähtavaks ja kauged maailmad toob lähedale.

Värnitsavabrik „Asira“ Tartus,
Karlova tn. 63-a.

on vanemaid ja tuntumaid värnitsavabrikuid kodumaa. Tema saadused on väga nõuetavad ja hinnatud. Vabrikut juhib omanik hr. Saral isiklikult.

Minu „raudne“ habe.

Elan maal ja meil on siin see „mardi-“ ja „kadrilanditamine“ kõvasti moes. Minule see meeldib ja oleksin läinud ka teistega ühes „mardilanditama“, kuid kartsin, et minust mu nooruse tõttu pole veel „asja“.

Läinud neljapäeval koolist tulles kuulsin sõbralt, et ta olevat oma toa lakast leidnud ühe vana tsilindri ja sabakuue. Mul tekkis kohe hea mõte, et kuidas seda kasutada. Käskisin siis sõbral pakki- da too auväärne sabakuub ja tsilinder paberisse ning kellelegi märkamatuks tuua minu poole.

Kodus ootas, kuni tuli sõber ja lukustasin siis toa ukse, kus asusime, et keegi meid ei segaks. Otsisin ajalehest välja pildi Jaan Tõnissonist, kelle teiseks kavatsesin end teha. Selleks otssin välja kummutist ühe patsi, mida ema hoidis alal mingi mälestusena. Lõikasin tolle otsast paraja tüki ja pistsin liimiga määratud lõuale, kuhu ta suurepäraselt ja kindlalt jäi püsima. Kõigile meie püüetele vaatamata ei saanud „habe“ siiski sarnane, ja pidime jätma mõtte teha minust nimelt see tegelane. Viimaks tegime minule ka toredad „vurrud“ ja muutsime tublisti mu nina vormi liimi segatud kitiga. Juba ammu olid mul kustki muretsed vanad sarvest prilliraamid. Neile meisterdasime nüüd läbi- paistvast sinisest šokoladi paberist ka „klaasid“. Viimaks oligi asi nii kaugel, et võisin tõmmata selga sabakuue, panna pähe tsilindri ja seada ninale „prillid“. Lihtsalt või-

matu oleks olnud tunda välimuse järgi minus toda endist Arnot. Et õige suurekasvuline olen, siis too sabakuub ega tsilinder nii suured polnudki.

Kavatsesin nüüd prooviks minna naabri tallu küsima kuhugi teed ja pärast mardilandidega ühes tulla koju. Olin kindel selles, et mardilandid õhtul ka meie poole tulevad. Tahtsin end esitleda oma vanemaile mõne suure doktori või professorina ja rääkida neile kasvatusedusest. Vaadake, ka minul on omad veended ja tõekspidamised selles kasvatusasjanduses ja lootsin neid teha nüüd oma vanemaile selgeks.

Juba ma tahtsin hakata minema, kui märkasin, et mu „habe“ on veel natuke haraline. Tahtsin seda viga parandada lokkimistangidega. Igatahes sarnased tangide või kääride moodi asjad need olid, millistega ema lokkis juukseid. Hoidsin neid küdevas ahjus hõõguvate süte all seni, kuni nad muutusid tulipunaseks. Pistin nad siis prooviks oma juukseisse, kus nad kõrvetasid hirmsa särinaga maha pooled jooksed. Pikka juust kandsin seepärast, et poleks näha mu mõlkis pealage. Nüüd pidin laskma sõbral ka ülejäänud juuksetüükad maha pügada, mis sõbra oskamatusel tõttu oli õige ränk töö. Sellele lisaks kukkusid ka veel nood tangid laudlinalle ja kõrvetasid sinna õige suure augu. Laudlina vahetasin teise vastu, mis oli kummutis. Mõistsin nüüd, et nood tangid olid liiga kuumad ja lasin neil seni jahtuda, ku-

ni muutusid siniseks. Katsusin nüüd õige ettevaatlikult loki- da oma „habet“, kuid ikkagi see muutus kõrbemise teel poole võrra lühemaks. Nüüd oli siis mu „habe“ „moka“, kuid samal ajal tulid meie poole ka mardilandid ja tantsisid ning tegid nalja kõrvaltoas. Kõrbenud „habeme“ tõttu ma neid vaatama ka ei tahtnud minna. Pidin kiiremas korras kõrvaldama oma „habeme“ ja tegema selle asemel uue, kuid — „habe“ nagu tinnutatult kinni. Hoidsin oma „habestunud“ lõuga seni pesukausis, kuni kael jäi valusaks. Liim ikkagi ei sulanud. Kogemata lükkasin veel pesukausi ka ümber ja nii oli kogu põrand vett täis. Hakkasin siis pügama „habet“ isa habemenoaga, kuid juba teise tõmbega „nülgin“ lõualt suure lahmaka nahka. Verejooksu jõudsin sulgeda alles siis, kui kogu nägu oli määr- dunud verega. Ronisime sõbraga välja läbi akna, et vaadata läbi kõrvaltoa akna „sante“, kuid möödudes trepist astus toast välja ema, kes nähes tsilindris ja sabakuues ning verise näo, habeme ja prillidega „harrat“ jooksis kohe kiljudes tuppa. Alles sõbra pool sain „lahti“ oma „habemest“, „vurrudest“ ja kitist ninal.

Teie

krimmeerimiskunstnik Arno.

Õpilaste isetegevuse veerg.

„Õpilastele“ noorte sõprade hulgast on tulnud alljärgnev üleskutses õpilaste isetegevusele asumiseks. Toimetuse tahab omapoolt igapidi abiks olla selle algatuse arendamisel ja toob lehes järjekindlalt teateid asutatavate ringide tööst ja edust.

Õpilased isetegevusele.

Rohkem energiat noortesse. — Kavatsus asutada õpilaste ringe üle Eesti.

Kuivõrd tarvilik on noorte kogumine ühiskonda, seda mõistab iga noor ise ja seepärast ma selle vajadust ei hakkagi lehe piiratud ruumi juures selgitama. Lähen kohe üle uuele asjaolule, nimelt on kavatsus koolinoorte häälekandja „Õpilastele“ abil koguda kokku kõik Eesti noored ühiseks perek. Selleks tuleks õpilased, ka need, eriti maal, kes lahkunud algkoolist ja edasi pole õppima läinud, kogu-

„PERHYDROL“ HAMBARAVI VAHENEIST

Hambapasta ja hambapulbri „Perhydrol“ eeskirja koostamisel on silmas peetud järgmisi nõudmisi:

1) et ta ei sisaldaks kangeid ja kahjulikke aineid, mis rikuvad hambaemali;

2) et ta hästi puhastaks ja seeläbi hambad kaua terved ja valged oleksid, ja peaksi — hambaemal alal hoiduks;

3) et tema oleks meeldiva maiguga, värskendaks väljahingamise ja kaotaks halva suulõhna. Selleks lisatakse kal- leid maitseaineid ja õlisid juure;

4) et ta desinfitseeriks hästi suud ja surmaks neid kahjulikke baktere, mis hingamise kaudu pääsevad organismi.

Et eriti seda viimast saavutada, sisaldab meie hambapasta ja hambapulber kuulsat patenteeritud ainet Magnesia PERHYDROL'i, mis suu ja kurgu- ai-

guste puhul arstlikult ette kirjutatakse kuristamiseks ja määramiseks.

Et oleks selge, millega meie hambaravivahendid ennast teistest eraldavad, kannavad nemad ka nime „Perhydrol“, sest ainult nemad sisaldavad seda ainet.

Perhydrol on parimaid suu desinfitseerimise vahendeid, mida arstiteadus tunneb ja et selle mõjuvaks teguriks on hapnik, siis on tal omadus väljahingatud õhku veel omalt poolt värskendada. Peale selle on „Perhydrol“ pleekiv mõju tuntud, nii et kestval tarvita- misel muutuvad hambad ilusaks ja valgeks.

Vaatamata selle patenteeritud aine kõrgele hinnale ja et tema juuresolek teeb valmistamise keerulisemaks, pole meie pasta ja pulbri hind sugugi kõrgem, kui teiste paremate omamaa vabrikute saadustel ja meid rõõmustab alati asjaolu, et meie hambapasta ja pulber Perhydrol on aastate jooksul palju kindlaid sõpru leidnud.

da ringidesse. Kuidas seda toimetada, see on juba raskem küsimus. On ju maa suur. Seepärast ma mõtlesin välja järgmise kava, millest oli juttu juba möödunud aastal „Õpilaslehes“: igasse külla või valda tuleks asutada ringid, mis peale „Õpilaslehe“ lugemisringide taotleksid ka teisi sihte, nimelt arendaksid ja rakendaksid noori. Et seda nüüd sügisel läbi viia, mil aega rohkem käepärast, palun,

teatage kõik õpilasnoored maalt ja linnadest üle Eesti maa oma nimi, täpne aadress, kool (kui käib koolis) „Õpilaslehe“ toimetusele hiljemalt 1. detsembriks s. a. „Õpilasleht“ toob edaspidi igas numbris teateid üksikute ringide tegevuse kohta, alates juba järgmistest numbritest. Loodame, et õpilaskond võtab tööd tõsiselt. Jõudu selleks!

Noorte looming.

Õpetaja kiitus.

Üks on päeva pääle ilma,
Üks on ku'u pääle päeva,
Tuhat tähti taeva'assa.
Üks on meile hüva juhti:
See'p see päevaks pääle ilma,
See'p see ku'uks pääle päeva,
See'p täheksi tuhandeks.
Kui pole päeva pääle ilma,
Kui pole ku'ud pääle päeva,
Kui pole tähti taevaassa,
Siis pole lusti laste suussa,
Siis pole naeru nende näossa.
Siis on nurgad nuttemassa,
Pingid vaesed piinumassa,
Siis on taevast tilkumassa,
Taeva veeredki vesised.

L a g l e.

Minu kodu.

Minu kodu asub sügava oru kaldal, mille sügavuses kasvavad pikad kuused, mis ulatuvad vaevalt vaatama mu

Abinõud suu ja hammaste eest hoolitsemiseks

Suus on palju seedimisele kasulikke baktereid, mis hävivad kõvasti toimivate desinfitseerimis- ja oksüdeerimisvahendite läbi, mis ei oleks soovitatav seedimisele. Samuti võivad desinfitseerivad ja oksüdeerivad vahendid kahjulikult toimida muudesse elundeisse. Hea suu- ja hammastepuhastamise vahend peab puhastama mehaaniliselt ja poleerides, tarvitamisel vahutavuse läbi lödvendama ning vabastama toidujäägid ligipääsmatuks õõnsusis mehaaniliselt. Samal ajal peavad nimetatud vahendid

omama mõnusa, karastava maitse. Sadedastatud karbonaadid, õrnleheliselt vahutavad seebid ja karastavalt mõjuvad on ühe hea hambaravivahendi esimene ja viimane nõue.

Hambapulber Remedia madalates kandiilistes pappkarpides, kõige peenematest koostisainetest on leidnud heatahtlikku vastuvõttu tarvitajate poolt paljude aastate kestel.

Ideal-hambapasta Remedia tuubides sisaldab seepi ja on kui hügieeniline hambapuhastamisvahend mõnusalt karastav ning odav tarvitamisel.

Hamba eliksiir Eau de Botot Remedia suuremates ja vähemates pudelites, on ja jääb parimaks suuveeks.

silmapiir kadus silmist. Mõne päeva pärast lakas mürin laeva keres — nad jõudsid Kisumu sadamasse Briti Ida-Aafrikas. Kiirteheitja hele valgus pimestas Hatako silmad. kõik, mis ta siin nägi, oli uus ja mõistatuslik.

Pagas laaditi suurtele raudsetele vankritele rannal. Hulk selliseid vankreid seisis siin reas, nende rattad oetusid raudsetele rööbastele. Vankrite ees aga asetsevad mingi must koletis paksu, ümmarguse kere ja kahe hereda lambisilmaga ees. Koletises sees susises midagi ja ta kurgust lendas suitsu ning sädemeid. Hiljem taipas Hatako, et sama koletis vedas vankrite rongi ja ka ise liikus samuti tule abil.

Kui pagas vagunites, täitsid kandjad oma pudelid veega ja istusid rongi. Üks tõuge — ja rong kihutas öisesse pimedusse, tema kiirus aina kasvas. Kisumu tuled lendasid mööda, veel vaid sätendavad tähed taevast valgustasid maastikku mägede kohal ja tundusid otsekui lendavat vastu rongile.

Äkki kustusid tähed: must pimedus mattis kõik ja terav suits tungis vaguniakendest sisse — nad läbistasid tunneli. Mürisedes ja ähkides tungis rong jälle välja vabadusse ja kihutas üle silla hirmsa kuristikuga kohal. Otse ebatõenäolise jõuga vedas enda järel vaguneid too tuld ja suitsu sülitav paksukereline saadan, kerkides aina mäkke. Vagunites hakkas külm. Mehed tõmbasid aknad kinni, mähkisid endid vaipadesse ja surusid üksteise ligi. Üks püüdis läheneda Hatakole, see aga tõukas ta vihasele endast eemale ja heitis vaibas põrandale, püssid kaenas.

„Jah, kuid ma ei taha kanda raskust pea otsas“, vastas Hatako kiiresti.

Araablane noogutas naeratades pead.

Päev hiljem ilmus kohale ka rändur ise. See oli kõhn mees, mitte suure kasvuga, tiheda habemega ja uuatavalt rahuliku pilguga. Araablane näitas temale palgatud kandjaid ja juhtis ta tähelepanu viimaks Hatakole. Inglise vaatas põgusalt üle kõik neegrid ja pöördus siis Hatako poole. Rahulikult ja uhkelt kannatas Hatako välja ta pilgu.

„Räägid inglise keelt? Aga kisuaheli keelt?“

„Veidi, härra“, vastas riatako.

„Näib nagu ei oleks kerge sind kohutada. Sa hakkad mu relvakandjaks. Jahil pead olema alati mu juures. Mõistsid?“

„Jah, härra“, vastas Hatako ja istus maha.

„Sa ei tohi istuda oma peremehe juuresolekul“, sosistas temale üks kandjaist.

Hatako pöördus ükskõikselt kõrvale.

Inglise, käed püksitaskus, pöördus araablase poole:

„Väga tähelepanuväärne tüüp. Ta ei näi olevat kuigi taltsas; arvan aga, et teda relvakandjana täiesti võib usaldada. Hea. Too nad homme hommiku mu maja juure. Pagas on juba valmis ja all sadamas. Keskpäeval asume teele.“

Järgmisel päeval läks araablane Hatakoga turule ja ostis temale lühikesed püksid, hakerka kuu, villase vaiba ja liigetega noa. Kodu tegi ta Hatakoga lõpuarve, makstes temale nelja kuu palga. Hatakole meeldis raha kõlin ja oma teenitud vara nahkkotti pannud, tuli ta vaikides alla terrassilt. Siis aga tuli tal meele,

kodule. Peale kuuskede kasvab seal pea-aegu püstloodis tõusvatel kallastel veel palju muid puid ja põõsaid, eriti palju sarapuid. Ilus on vaadata selgel suvehommikul oma kodu värvatelt ilusa oru põhja, kust kostab kõrvu sirisev lindude laul ja kiirelt jooksva ojakese vee sulin. Sellele lisaks veel kahe hiigla haavapuu lehtede kahin, mis on jätnud mu hinge mälestusi, mis iialgi ei kustu. Ma armastan oma kodu ja olen sama õnnelik, kui rikkad härrad oma uhketes lossides, kuigi ta ei ole parem teistest harilikku-dest majadest. Toa taga, just akna all, kasvab haruline õunapuu, ainuke, mis kannab vilja. Orgu on küll istutatud ploomid, kuid need on alles noored, ega kanna veel. Samuti ka teised noored õunapuud, mis on alles paariaastased. Maja lõunapoolses otsas on istutatud pärnapuid ja sirelipõõsaid, mis levitavad kevadel õitsemise ajal meeldivat lõhna. Minu kodust läheb mööda külavaheline tee, mis viib otse laiale maanteele, kust käin igal hommikul kooli.

Paul T.

Viitina algkool, III kl.

ARSTI-ÕPETAJA VESTLUS ÕPILASTEGA

Õpilased! Täna katsume lühidalt kor-rata eelmise tunni teemat — hambaravi tähtsusest meie üldtervishoius.

Meie vaatlesime pilte hamba arengust,

selgitasime korraliku hambaravi vaja-dust ja vaatlesime mikroskoobi all neid jätiseid, mis jäävad suhu toidu tarvita-malt 2 korda päevas, õhtul ja hommikul, koledad elukad olid seal! Nüüd on teil ka selge, et peame tõsiselt kandma hooft hammaste eest, puhastades neid vähe-malt 2 korda päevas, õhtul ja hommikul, sellega: 1) eemaldades hammastelt toi-dujäänud, mis seal käärides rikuvad hambaid, ja 2) desinfitseerides suukoo-bast ja igemeid ning hävitades kahju-likkude haiguste baktere.

Nüüd tahan lõpuks teile mõne sõna öelda neist vahendeist, milliseid peak-sime tarvitama hambaravi juures. Teate ju teie, et kauplustes on müügil väga palju igasuguseid hambapastaid, hamba-pulbreid ja suuvett. Teil on raske otsus-tada: millist neist vahendeist tarvitada.

Ma ei tana rääkida teile neist vahen-deist igast eraldi, kuid ühte pean tähen-dama: ostke alati kodumaa tööstus-saadusi. Sellega tõendate, et olete tõsiselt kodumaa lapsed. Ärge pange rõhku karjuvale reklaamile; sa-geli liig palju reklaamitav kaup osutub alaväärtuslikuks. Teate ka seda, et selle reklaami, hiigelkulud tulevad teie taskust.

Mõned hambaravi vahendid sisaldavad kloorsoola ehk kloorhappekaaliumi (ka-lium chloricum), ja vaatamata sellele, et need vahendid suud tugevasti „värsken-

davad“, lõhuvad nad ometi pidevalt hambapesa (alvioli) moodustavat pide-luud ja kudesid ning mõjuvad kahju-likult ilanahale kui ka kogu organismile.

Tuntud Helsingi ülik. farmakoloogia prof. J. Airila avaldas arvamuse (v/v. Pharmacia nr. 10 — 1930), milles ta kinnitab, et medits. uurimused ja koge-mused tõestavad kloorsoola (kalium chloricum) suurt kahjulikkust hamba-ravis. See on tõsine vihje alaväärtus-likele hambaravi vahendeile, olgugi hästi reklaamituile.

Meil on küllalt kodumaa töö-s-tusi, mis valmistavad väärtuslikke hambaravi vahendeid ja mis ei võida tarvitajaid mitte karjuva reklaamiga, vaid vahendi täisväärtusega.

Enam tuntud kodumaa töös-tu-sed sel alal on (tähestiku järjekorras): Ephag, Flora, Odor, Remedia ja Vico.

Ainult nende, kodumaa tööstuste, saadusi nõudke kauplustest ja koolikoo-peratiividest. Ka vanemaid pa-luge tarvitada kodumaa tööstuse saa-dusi.

Teid, õpilased, on kogusummas kau-gelt üle 100.000. Teie kujundate jõu, mis määrab meie kodumaa tuleviku. Üheks selle jõu otsemaks väljenduseks olgu ainult kodumaa tööstuse saa-duste tarvitamine. Teadke, et miljonid kroonid jäävad meile omale, kui õpime armastama oma maa saadusi.

et ta veel pole jumalaga jätnud ja otsekohe oli ta jälle üleval. Araablase kätest kinni haarates pigistas ta need oma rinna vastu.

Maja lähedal ootas teda inglase teener. Ta andis Hatakole kolm püssi nahkkottides. Üks neist oli elevantide, ninasarvikute ja metshär-gade tarvis, teine õppepüss ja kolmas haavli-püss.

„Sinu kohuseks on neid kanda ja valvata, et nad vihmas märjaks ei saaks. Ei tohi sa ka ühtki hinge neid lasta puutuda ilma minu või buana (peremees) Vermonti loata. Õpetan sind neid puhastama. Vististi pole sul kunagi käes olnud püssi, sest sa oled päris metslane, nagu ma näen“, ütles teener nina põlglikult taevasse tõstes.

Ta oli pärit Alberti järve äärest Malu lin-nast, lamu nimelisest suguharust, tark ja osav poiss, kes uhkeldas oma heleda nahaga ja eurooplastelt osutatud usaldusega.

„Ma ei mõista sinu haukumist, šaakal“, vas-tas temale Hatako püsse vastu võttes. „Vaata aga ette, et ma ühel kenal päeval su nahka maha ei võta, kuigi ta vast maksab väga vähe.“

„Hallo, sina!“ hüüdis peremees, nähes Ha-takot. „Esiialgu hakkad sa mul kandjaks, kuna püsse meil praegu siin vaja ei lähe. Esiteks sõi-dame laeval ja siis raudteega, enne kui me jõuame loomade maale. Tule õhtuti minu juure õppima püsside käitlemist.“

Karavaanis oli sadaviiskümmend inimest. Valju laulu saatel läksid kandjad linnast läbi sadamasse. Neid saatsid sõbrad ja sugulased,

alasti lapsed pundunud kõhtudega jooksid kara-vaani kannul kisades ja käratsedes heameele pärast. Palmilehtedega kaetud onnidest kuul-dus mustanahaliste naiste tervitushüüdeid lah-kujatele.

Sadamas korraldas karavaani vanem üle-vaate ja siis algas pagasi ladumine paatidele. Pasunate ja saatjate suure kära saatel lahkus laev rannalt. Purjede paisudes sõitis ta välja rohekas-sinisele veepinnale. Pikkamisi kadusid silmapiirilt heledad mäed ja hakkasid paistma Uganda banaanipuudega kaetud kaldad.

Hiberos läksid reisijad rannale ja laadisid kaasavõetud kraamid välja, kümme päeva hil-jem jõudsid nad juba tundmatule maale, mis väga meeldis Hatakole. Siin ei olnud ei mäge-sid ega metsi, vaid kogu maa oli haritud väli. Külluses kasvasid siin banaanid, suhkruroog, mais, riis, maaubinad, oad ja kõrvitsad. Maa-pind oli sigiv ja viljakandev. Seda niisutasid rohked jõed ja ojad ning jõgedest hargus ka-nalite võrgustik, mis vee juhtis sinna, kus teda kõige rohkem oli vaja. Kümne päeva jooksul nägi Hatako rohkem külasid ja inimesi, kui va-rem kogu eluea kestel Kongos.

Mangos jõudsid nad Viktoria järve kaldale. Sadamas seisis ankrus valge laev. Hatako vaat-les seda vaikides ja tähelepanelikult. Kui ta pardale tuli ja seal temale seletati, et see sõiduk liigub tule abil, mis põleb laeva sisemuses, oli ta üllatunud ja otsustas endamisi, et valged inime-sed tõepoolest on kõikvõimsad.

Varsti sõitsid rändurid välja suurele veele ja

Draamastuudio teater Saksa teatri ruumes.

Pühapäeval, 19. nov. s. a., kell 3 p. l.
I asteetendus
Väike lord Fauntleroy.

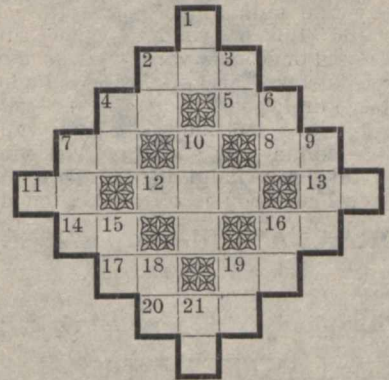
Lastenäidend 7-es pildis tantsu, laulu ja muusikaga. Frances Burnett'i jutustuse järgi dramatiseerinud Andres Särev

Dorincourti krahv — Andres Särev
Nimiosaline — Olev Tinn.
Tungi ärahoidmiseks etenduse eel pileti-kassa juures soovitatakse kasutada pää-

setähtede eelmüüki. Pääsetähtede hinnad 5 sendist kuni kr. 1.—. Kassa avatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 öhtul.

Ristsilbi-mõistatus.

Alla: 1. hoone, 2. koduloomade kogu, 3. raha vastuvõtmise ja väljamaksmise koht, 4. ebaõige, 6. jahe, 7. naist... (võtma), 10. nõus olema, 9. vajalik suitsetamisel, 15. kääne sõn. „haug“, 16. mida kirjutatakse, 18. sõna „mäng“ võrkpallimängus, 19. eesti kunstnik, 21. mitte tume.

Paremale: 2. merelind, 4. Juh. Liivi jutt, 5. ahjumaterjale, 7. hirmus, 8. vajalik hällilapsele, 11. ese, 12. lamama, lesima. 13. — Box — fotoaparaat, 14. „lööksõna“, 16. rikas kui riia, 17. nõuab kõrvaldamist, 19. päris..., 20. läks (abiellus).

Ruumipuudusel peavad eelmiste ülesannete lahendused välja jääma, nagu ka hulk muud materjali.

Sport, muusika, kirjandus.

Auhinnaline.

5	6	9	10	15	26	27	28	29	38	39
4	7	11		16	25			30	37	40
3	8	12		17	24			31	34	41
2		13		18	23			32	35	42
1		14		19	22	21	20	33	36	43

Võti:

- I 44 16 34 2.
- II 19 41 27 5 33 13 18 45 39 3 30 1 13 42 36.
- III 31 16 14 11.
- IV 7 12 20 15 44 13 22 6 43 29 33 32 11 35.
- V 8 25 11 44 17 9 10 44.
- VI 34 28 21 40 18 42 38.

Õigel lahendamisel saame sõnast „MICKI“ lugedes 1—43 tuntud „lootuse“. Võtmes on sõnade tähendused järgmised: I eesti odahetitja. II tuntud kettahetitja Eestis, eesnimi ja nimi. III kuulus eesti kontrabassikunstnik. IV „Kuldannakese“ viisi looja. V Rich. Janno romaane. VI ajakiri Eestis.

Kirjavastused.

L. Oberg ja teised küsijad. Noorte loomingu tööd ei kuulu tasu alla. „Õpilasleht“ peab oma olemasolu eest murega võitlema ja oleks kena, kui tema noored lugejad teda seal juures toetaks. Kaastööst võtame vastu mis sobib ja kuipalju seda lubab meie, nagu isegi näete, väga piiratud ruum. Ei maksa aga mõnest nurjaminekust end kohe lasta heidutada, vaid kes tunneb, et tal midagi on öelda, tehku seda vapralt.

Al. V. Kahjuks ei ole senised asjad olnud avaldamisküpsed. Vast katsetate edasi? Olge nõudlikum enda vastu. Vaadake veidi lähemalt, kui vormitäiuslikud näit. on meie noorte luuletused.

V. H. Tartus. Teie asi ootab järke. M. Vaga. „Õpilasleht“ tervitab Teie kooli, ringi ja seinalehte. Saatke sellest edaspidi ka midagi temale.

A. M. Väandras. Teile tuleb kiri toimetusele.

Tatsi Ottsoni kutsutakse oma nime ja aadressi avaldama toimetusele. Temaga soovitakse kirjavahetust.

J. M. Lehekülgede arvu „Õpilaslehes“ suurendame otsekohe, niipea kui selleks võimalus avaneb. „Nurgad“ on kavas ja leiata varsti sealt midagi oma ootustele vastavat.

E. A. ja teised. „Õpilaslehe“ tellimiste vastuvõtuks ja kogumiseks ei ole mingeid takistusi. Ainult tuleb silmas pidada, et „Õp.“ võlgu tellimisi ei saa täita.

Tegev- ja vastutav toimetaja
Helmi Jansen.

Väljaandja k.ü. „Töökool“ Tallinn,

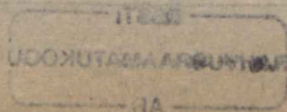
Nõudke kõikjalt värnitsavabrik

„Astra“ värnitsat!

„Astra“ saadused on parimad!

„ASTRA“ linaseemneõli- ja värnitsavabrik

TARTUS, Karlova tän. 63-a telefon 57

DRAAMASTUDIO TEATER
Saksa teatri ruumes

Pühapäeval, 19. novembril s. a.

LASTEETENDUS

5. korda

**„VÄIKE LORD
FAUNTLEROY“**

Lastenäidend 7-es pildis tantsu, laulu ja muusikaga. Frances Burnett'i jutustuse järele dramatiseerinud
Andres Särev.

Algus kell 15 (3 p. l.)

Päsetähtede hinnad Kr. 1.— kuni 5 snt.
Kassa avatud k. 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

„Gloria Palace“

Pühapäeval, 19. novembril 1933. a.
algusega kell 12

**kultuur- ja laste-
etendus.**

EESKAVAS:

1. Kuulus **Jackie Coogan** omas parimas suurfilmis. Jackie — väike kaltsukorjaja.
2. Micki — kauplejana. Ütilõbus heligrotesk.
3. Kultuurfilm — Hõbedane jõgi.
4. Snokumi seiklusi — naljapilt.
5. Niagara kosk talvel — vaatepilt.

„Gloria Palace“ teatab, et alates 13. skp. maksab õpilastele pääsmete müügi kohta uus korraldus, ja nimelt: õpilased saavad ka osavõtta **ÕHTUSEIST ETENDUSIST HINNAALANDUSEGA.**

Põrand ja rõdu — 40 senti.
1 koht . . . — 25 „

Nõudke kõikjal leibadest
parimat

„Ceresi“
tervisleiba!

Saadaval kõigis paremates koloniaal-
kauplustes
Leivavabrik „Ceres“, Tartus

Kunst-foto-ateljee

A. TEPPOR

Tallinn, S. Karja 9

Valmistab maitserikkaid ja kunstipä-
raseid töid.

Koolilastele hinnaalandus —
ülesvõtted alates 25 senti 6 tükki.

on parim

Karusnaha- ja müsitööstus

G. Kangro

Tartus, Aleksandri tän. 15

Soovitan õpilastele vormimütse.
Valmistan suvi- ja talimütse, kasuka-
ja kraenahku.

Õpilased!

Vanemate ehk kaasõpilaste sünni-
päevaks ja muudeks pidupäevadeks

ostke lilled

Lilleäri Carl Will

Tallinnas — Narva mnt. 22
Tartus — Rütli 5 ja Lossi 7
Suur väljavalik, odavad hinnad.
Õpilastele eriline hinnaalandus.

Täielikum **maiusainete** valiku-
rikkaim ja odavam ostukoht on

H. Piirson, Tartu, Rütli 3

Shokolaad, biskviil, marmelaad, kompvekid

„EPHAG“

**hambapasta teeb hambad valgeks
ja hoolitseb nende tervise eest.**